

Generalni direktorat za bilateralne poslove

Br:

11. april 2024.

IZVJEŠTAJ

o zvaničnoj posjeti ministra vanjskih poslova Crne Gore dr Filipa Ivanovića Republici Sloveniji i učešću na ministarskom sastanku C5, 25-28. mart 2024.

Ministar vanjskih poslova Crne Gore dr Filip Ivanović boravio je u zvaničnoj posjeti Republici Sloveniji, 25-28. marta 2024, na poziv potpredsjednice Vlade i ministarke vanjskih i evropskih poslova Republike Slovenije Tanje Fajon. Tokom boravka u Ljubljani, ministar Ivanović se, osim sa Fajon, sastao i sa predsjednicom Republike Slovenije Natašom Pirc Musar, predsjednicom Državnog zbora Republike Slovenije Urškom Klakočar Zupančič, te učestvovao na sastanku ministara vanjskih poslova „Central 5” grupe.

Delegaciju Ministarstva vanjskih poslova Crne Gore na svim sastancima činili su: amb. Snežana Radović, v.d. generalne direktorice za Evropsku uniju, Jelena Vuković, otpravnica poslova a.i. u Ambasadi Crne Gore, Mirela Tuzović, šefica Biroa za odnose s javnošću u Kabinetu ministra i Dušan Franeta, ataše u Generalnom direktoratu za bilateralne poslove.

Prvog dana posjete Sloveniji, 25. marta 2024, ministar Ivanović je, sa delegacijom i uz prisustvo počasnog konzula Crne Gore u Sloveniji Vojislava Kovača, obišao spomenik Petru II Petroviću Njegošu u Ljubljani, sastao se sa predstavnicima udruženja dijasporo-iseljenika u Sloveniji i razgovarao sa crnogorskim studentima koji se školuju na slovenačkim univerzitetima.

Drugog dana posjete, 26. marta 2024, ministar Ivanović je učestvovao na sastanku ministara vanjskih poslova Austrije, Češke, Mađarske, Slovačke i Slovenije, u okviru formata C5, koji je održan u Ljubljanskom dvorcu. Domaćin susreta bila je potpredsjednica Vlade i ministarka vanjskih i evropskih poslova Slovenije Tanja Fajon, a prisustvovali su ministar vanjskih poslova Austrije Aleksander Šalenberg, Češke Jan Lipavski, Mađarske Peter Sijarto i Slovačke Juraj Blanar. Sastanak je bio prilika da se razmijene mišljenja o modalitetima dalje podrške ovih prijateljskih zemalja evropskom putu Crne Gore, s fokusom na novi zamah u politici proširenja i napredak koji je Crna Gora postigla.

Drugog dana boravka u Sloveniji, 26. marta 2024, ministar Ivanović je posjetio Konzulat u Kranju, na čelu s počasnim konzulom Vojislavom Kovačem.

Program zvaničnih susreta sa najvišim slovenačkim zvaničnicima, 27. marta 2024, ministar Ivanović je započeo razgovorom u Predsjedničkoj palati sa predsjednicom Republike Slovenije Natašom Pirc Musar. Tom prilikom, ministar je zahvalio na kontinuiranoj podršci Slovenije svim segmentima i nivoima međudržavnih odnosa. Upoznao je sagovornicu sa „prioritetnim ciljem 44. Vlade – skora integracija zemlje u EU”, naglasivši da izvršna vlast prevashodno ostaje posvećena unutrašnjim reformama u poglavljima 23 i 24, kako bi, u najkraćem roku, zavrijedili dugo iščekivani IBAR i time ušli u narednu (završnu) fazu pregovaračkog procesa. Stava je da Slovenija, na bilateralnoj ravni i u EU kontekstu ostaje „poseban prijatelj Crne Gore i iskreni

zagovornik naših vanjskopolitičkih interesa". **Predsjednica Pirc Musar** je konstatovala da su međudržavni odnosi dvije zemlje veoma dobri, uz ocjenu da postoji dodatni prostor da se njihov bilateralni potencijal iskoristi. U tom kontekstu, osvrnula se na uzvratnu posjetu Crnoj Gori koja će, na zvaničnom nivou, biti realizovana krajem aprila 2024. Podsjetila je da će u okviru predstojeće posjete, sa domaćinom Milatovićem, učestvovati na ESG Adria samitu u Tivtu, regionalnom događaju posvećenom temama zelene tranzicije, održivog razvoja i odgovornog korporativnog upravljanja. Osvrnuvši se na vanjskopolitičku orijentaciju Crne Gore, pogodnosti njene unutrašnje strukture, teritorijalnosti i nivoa usklađenosti sa Zajedničkom vanjskom i bezbjednosnom politikom EU, slovenačka predsjednica je podcrtala do se radi o performansama koje nas, bez dodatnih izazova, preporučuju za nesmetano članstvo u EU. Završni dio razgovora sagovornici su posvetili situaciji na ZB, složivši se da proširenje EU na zemlje regiona predstavlja faktor zagarantovane stabilnosti i ekonomskog prosperiteta.

Zvanična posjeta je nastavljena u Ministarstvu vanjskih i evropskih poslova Republike Slovenije.

Delegaciju Slovenije su činili: Bernarda Gradišnik, ambasadorica Slovenije u Crnoj Gori, amb Anžej Frangeš, generalni direktor Direktorata za evropske poslove, amb. Jakob Štunf, vođa Sektora za proširenje i jugoistočnu Evropu i Urška Potočnik, opunomoćena ministarka u Kabinetu ministarke.

Bilateralnom sastanku delegacija prethodio je tête-à-tête sastanak ministra Ivanovića i ministarke Fajon.

Ministar Ivanović je naglasio da Slovenija ima posebno mjesto na razvojnom putu Crne Gore, da su odnosi odlični, te da ih karakteriše istorijska bliskost i sadržajna bilateralna saradnja praćena dinamičnim političkim dijalogom. Podsjetio je da je nakon obnove nezavisnosti, prva Ambasada koja je u Podgorici otvorena upravo slovenačka, a da je prva otvorena Ambasada Crne Gore u inostranstvu, nakon 2006, bila upravo Ambasada u Ljubljani. Istakao je zadovoljstvo činjenicom da je Slovenija bila kontakt zemlja u procesu evroatlantske integracije, te da je i danas promoter i snažan zagovornik evropske budućnosti Crne Gore.

Ukratko predočio rezultate rada 44. Vlade Crne Gore, koja je u prvih sto dana pokrenula procese i riješila pitanja koja su godinama opterećivala funkcionisanje pravosudnog sistema, ostavivši posljedice na unutrašnjem planu. Osvrnuo se na uspješno dovršena imenovanja na ključne pozicije u pravosuđu, a što je dalo novu dinamiku pregovaračkom procesu. U kontekstu EI, podsjetio je da su sva poglavlja otvorena, a tri privremeno zatvorena, ali da, u skladu sa novom metodologijom, pregovaračka poglavlja 23 i 24 usmjeravaju dalji tok procesa. Predočio je da su crnogorske institucije zauzete ispunjavanjem obaveza iz evropske agende i fokusirane na ispunjavanje kriterijuma koji se odnose na oblast vladavine prava; da se intenzivno radi i na medijskim zakonima, te da se očekuje dobijanje Izveštaja o usklađenosti privremenih kriterijuma (IBAR) u junu 2024. U kontekstu multilateralizma i aktivnosti Slovenije kao aktuelne nestalne članice SBUN pohvalio izuzetan uspjeh slovenačke diplomatije koji predstavlja inspiraciju za Crnu Goru koja je istakla kandidaturu za period 2026-2027. Uputio je i čestitke povodom dva važna jubileja koja Slovenija obilježava ove godine: 20 godina članstva u NATO-u i 20 godina članstva u EU. Posebno je pozdravio saradnju u oblasti obrazovanja. Zaključio je da Crna Gora i Slovenija nastavljaju da jačaju veoma dobre bilateralne odnose i bliske veze. **Ministarka Fajon** je istakla da je zadovoljstvo gledati kako Crna Gora, iz dana u dan, napreduje na evropskom putu. Kazao je da Slovenija u Crnoj Gori vidi veliki potencijal i nastaviće da ga podržava, kako u oblasti razvojne saradnje, tako i na putu ka EU. Istakla da je urađeno puno i da se očekuje da Crna Gora uskoro krene u zatvaranje poglavlja ali i dobijanje Izvještaja o ispunjenosti privremenih mjerila (IBAR) u junu 2024.

Podsjetila je da je proširenje EU na ZB prioritet za Sloveniju, zatim potvrdila dalju podršku ove države razvijanju bilateralnih i multilateralnih odnosa dvije zemlje.

Ministar Ivanović se sastao i sa predsjednicom Državnog zbora Slovenije Urškom Klakočar Zupančič.

U slovenačkoj delegaciji su bili: Bernarda Gradišnik, ambasadorica Slovenije u Crnoj Gori, Uršula Zore Tavčar, generalna sekretarka Državnog zbora, Katja Mihelj Nagode, sekretarka u Kabinetu predsjednice Državnog zbora i Lea Lindič, viša savjetnica u Odjeljenju za međunarodne aktivnosti, protokol i prevođenje.

Ministar je konstatovao da dvije države dijele iskrene i odlične sveukupne odnose. Karakteriše ih historijska bliskost i iskreno prijateljstvo građana dvije zemlje. Informisao je o napretku Crne Gore na putu ka EU. U kontekstu proširenja EU na Zapadni Balkan, ministar Ivanović je zahvalio Sloveniji na kontinuiranoj podršci, dok je predsjednica Klakočar Zupančič istakla da je za mir i stabilnost na Balkanu, potrebno da on postane integralni dio EU. **Predsjednica Klakočar Zupančič** je ukazala je da postoji dobra međuparlamentarna saradnja sa Crnom Gorom i izrazila nadu da će se tako nastaviti i ubuduće, dodavši da razmjena iskustava i znanja između dva parlamenta doprinosi i dobrim odnosima u drugim oblastima saradnje.

Ministar je tokom posjete održao sastanak sa dijasporom-iseljenicima, studentima kao i istaknutim Crnogorcima koji decenijama rade u Sloveniji, što je dodatni impuls promociji Crne Gore van njenih granica.

Tokom zvanične posjete Sloveniji, ministar Ivanović je dao intervjue za slovenački list „DELO“, novinaru Novici Mihajloviću, a koji je potom, pod naslovom „Crna Gora neće propustiti priliku da uđe u EU“ izašao na naslovnoj strani ovog renomiranog slovenačkog lista.

ZNAČAJ POSJETE

U hronologiji diplomatskih odnosa, Slovenija za Crnu Goru ima posebno mjesto budući da je riječ o državi koja je otvorila prvo diplomatsko predstavništvo u našoj zemlji 2006, bila kontakt zemlja u procesu evroatlantskih integracija, te do danas ostala snažan zagovornik naše evropske budućnosti, bogate bilateralne saradnje i potpora u mnogim multilateralnim okvirima naše države.

Posjeta ministra Ivanovića Sloveniji, po ocjenama svih strana, bila je izuzetno uspješna. Činjenica da se radilo o uzvratnoj posjeti, samo godinu dana nakon posjete mvep Fajon Crnoj Gori, te da se Ljubljana našla među prvim evropskim prijestonicama koje je ministar Ivanović i zvanično posjetio, govori u prilog njenom sveukupnom značaju.

Takođe, dodatnu vrijednost boravka u Sloveniji predstavljalo je i okupljanje šefova diplomatija C5, gdje je jedini gost mimo šefova diplomatija država članica C5 bio upravo ministar Ivanović. Domaćin ovogodišnjeg događaja C5, u proširenom sastavu, bila je ppv i mvep T. Fajon.

Ministarskom posjetom Ljubljani, Slovenija je još jednom pokazala punu posvećenost našem regionu. Glas Slovenije, koja insistira na evropeizaciji Zapadnog Balkana, konstantno doprinosi da se proces proširenja EU održi visoko na agendi zvaničnog Brisela. Ovom prilikom je pozdravljeno što konkretne stavove, koji se odnose na integracionu politiku, Slovenija odnedavno zastupa i u okviru grupe „Prijatelji Zapadnog Balkana“, kao i niz paralelnih diplomatskih inicijativa koje afirmišu skoriju integraciju kandidata.